БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой
ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 47 (7077)
ФЕВРАЛИИН 25
ПЯТНИЦА
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

ФЕВРАЛИИН 27—РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ ба ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха үдэр

Советскэ арадай патриотическа ажал хэрэгүүд, һанал бодолнууд

Нүгөөдэр РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгалта болохоёо байна. Оромнай бүгэдэарадай тон ехэ һайндэрэй урдахана дүтэлжэ ерээд байна.

Союзна, автономно республиканuудай Верховно Соведүүдтэ, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин кампани болбол бүхы советскэ арадай ажалай ба политическэ айхабтар ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна. Депутадта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ, кандидадуудтай уулзалгада зорюулагдаһан, мүн һунгагшадай бүхэдшэе суглаанууд болбол советскэ арадай морально-политическэ бата нэгэдэлэй, Эхэ орондоо хизааргүй инаг дуратай байлгын, Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын политикые бэелүүлхээр хэзээдэ бэлэн байһанай тодоротомо демонстраци болоһон байна. Нүгөөдэр болохоёо байгаа һунгалтын коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй нэгэдэлэй шэнэ, түгэс илалтын бүри толотомо һайхан үльгэр жэшээ болохонь дамжагүй.

Депутадта кандидадуудтай уулзахадаа һунгагшад болбол тэдээнтэ:

—Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам нэмээхын түлөө, эб найрамдалые бэхижүүлхын түлөө хамаг хүсэеэ, хамаг эрдэм бэлигээ зорюулагты!—гэһэн захяа үгэнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин болоһон үдэрнүүдтэ, тэдээнэй тогтоолнуудые ажалшан зоной зүбшэн хэлсэжэ байһан үдэрнүүдтэ мүнөөнэй һунгуулиин кампани ябажа байна. Мэнэ һаяхан республикын столица—Улан-Удэ городой областной партийна эдэбхитэдэй суглаан боложо үнгэрөө, мүнөө республикымнай аймагууд ба районуудта партийна эдэбхитэдэй, партийна эхин организацинуудай суглаан, ажалшадай дунда элидхэл ба хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ байна. Партийна организацинуудай үнгэржэ байһан эдэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд дээрэ ажалшан зон — коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүд—түрэл партиингаа, правительствын зохёоһон программые тон халуунаар һайшаан дэмжэнэ. Партийна актив, ажалшад хадаа боложо байгаа суглаанууд ба хөөрэлдөөнүүд дээрэ өөһэдынгөө хүтэлбэрилэгшэдтэ иимэ захяа заабари үгэнэ:

—Хүндэ индустрине хүсэтэ ехээр хүгжөөһэнэй үндэһэн дээрэ арад зоной ажана байдалые улам һайжаруулха гэһэн манай партиин генеральна хараа шугамые бэелүүлхын түлөө хамаг хүсэеэ элсүүлэгты, малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй шиидхэбэрине тодорхойгоор бэелүүлгэ эмхидхэгты!

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин һүүлээр, тэдэнэй тогтоолнуудые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, колхознигууд, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, партийна ба советскэ эдэбхитэд олон үнэтэ дурадхалнуудые оруулна. Түрэл колхозойнгоо, МТС-эйнгээ, газар нютагайнгаа байгаалиин бүхы баялигые, хэрэглэгдээгүй резервнүүдые бүримүһэн тодорхойлон ашаглаха, тиигэжэ Эхэ оронойнгоо экономическа ба политическэ хүсэ шадалые улам дээшэнь үргэхэ, ажалшан зоной ажабайдалые улам һайжаруулха гэһэн манай арадай арюун нангин хүсэл зоригые тэдэ дурадхалнууд доторнь харанабди.

Партийна, советскэ органууд малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ саашадань ехэдхэхэ тухай хэмжээ-ябуулгануудые зохёоходоо үргэн олониитын һанамжа ба дурадхалнуудые тон анхаралтайгаар шэнжэлэн үзэжэ, хараадаа абалсаха ёһотой.

Республика дотор малай тоо толгой, ашаг шэмэнь удааншье һаа, жэлһээ жэлдэ дээшэлжэл байна. Теэд, манай республика дотор малажал бүри һайнаар хүгжэхэ, малнай бүри олон, ашаг шэмэнь бүри ехэ байха дүүрэн арга бии юм. Гэбэшье, хэлэ хэдэн шалтагаануудһаа боложо, тэжээлэй база, малай үүлтэр һайжаруулга, ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилга, типовой һайн байрануудые барилга гэхэ мэтын үндэһэн шухала асуудалнуудай мүнөө хүрэтэр шиидхэгдээгүй байһанһаа боложо, малай тоо толгой удаанаар олошорно, ашаг шэмэнь удаанаар дээшэлнэ.

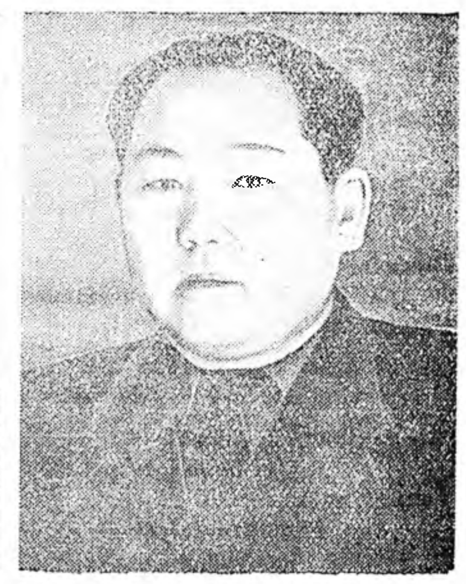
КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүд дотор малажалай үндэһэн шухала асуудалнуудые шиидхэхэ замууд заагдаһан байха юм. Тэдэ замууд юун бэ гэхэдэ, орооһо тарилгые дам саашадань ехэдхэлгэ, кукуруза тарилга, малые шахажа таргалуулга, гахайнуудые олоорнь шахажа, гахайн мяха ехээр үгэлгэ, малдаа һайн байра байдал түхеэрэлгэ гэхэ мэтэ болоно.

Эдэ заабари замууд, эдэ арга хэрэгсэлнүүдые бүримүһэн хэрэглэн, нютаг нютагайнгаа байгаалиин ба экономическа эрхэ байдалнуудта тааруугаар ажахыгаа, тусгаарлабал, малажалаа хүсэтэ ехээр хүгжөөхэ гээшэ хүдөөгэй бүхы ажалшадай, партийна ба советскэ органуудай, эхин партийна, комсомольско организацинуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Һунгуулиин кампанитай, партиин ЦК-гэй январска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэритэй дашарамдан гараһан ажалшадай ажалай ба политическэ эдэбхине толгойлон, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые, нэрэ солые бүри дээдэ хэмжээндэ үргэе!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэе!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарһаа) БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд — Кударын аймагай Хамнигадайн МТС-эй агроном **Клавдия Марковна ЖАРНИКОВА,** КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой промышленна, транспортна таһагые даагша **Петр Диомидович ЧЕПАРИН,** Улан-Удэ городой ажалшадай депутадуудай Пригородна районно Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **Поликарп Трифонович МЕДВЕДЕВ,** Бурят-Монголой АССР-эй Финансын министр **Кирилл Михайлович МАДАЕВ.**

Таряанажалай культура дээшэлүүлхые оролдогшо

—Орооһо тарижа шадахагүй аад, калачада яагаа дуратайгшабши,—гэжэ эжынь Клавые багадань гасаалдаг бэлэй. Нэгэтэ тиигэжэ байхадань Жарниковтанай хүршэ үбгэн тэндэ орожо ерээ һэн.

—Хүгшэн баабай, би таряа ургуулжа һурахые хүсэнэб, намда заажа үгыт,—гэжэ Клава тэрэ үбгэндэ хандаба.

Анханай таряашан энэ үбгэн бишыхан Клавын хэлэһэнине ехэ һайшаан баярлажа улхан соо хара шоройхэжэ, тэрэнине сэбэрлээд, удаань Клавада энэ хүрэнгэ гээшэ гэжэ арба—хорин монсогор орооһо үгэбэ. Клава эдэ орооһонуудаа улхантай шоройсоогоо хэжэ тарьяа һэн. Энэ үдэрһөө хойшо хүгшэн залуу хоёр «тарилгаяа» ходо уһалдаг, харууһалдаг болоһон байгаа. Уданшьегүй улхан соонь хүхэ ногоон ургажа, Клавые ехээр баясуулба. Энээнһээ хойшо Клава хүхижэ, гэртэнь ороһон лэ хүндэ «энэ минии таряан, би орооһо ургуулдаг болооб» гэжэ хэлэдэг һэн. Долоотойхон басаганай иигэжэ орооһо тарижа наадахада хүнүүд баярладаг, ажалша басаган боложо, артелиин амбаарнуудаар дүүрэн таряа ургуулдаг болохошни ха юм гэдэг байгаа.

Иигэжэ бишинхандаа үбгэд хүгшэдтэ магтуулжа ябадаг Клава мүнөө агроном болоод, үргэн ехэ поли дээрэһээ үндэр ургаса хуряажа, амбаар дүүрэн талха таряа ургуулгадань колхознигууд, механизаторнуудта бодото туһаламжа үзүүлнэ. 1947 ондо Кяхтын хүдөө ажахын техникум дүүргээд, Клавдия Марковна Жарникова Хамнигадайн машинно-тракторна станцида агрономоор хүдэлмэрилхээ ерээ һэн. Һаяхан 20 наһаяа гүйсэһэн энэ басаганай эндэ ерэхэдэнь, түрүүшээр зарим нэгэ механизаторнууд туршажа, трактор тухай гү, али агротехникээр элдэб асуудалнуудые һурадаг һэн. Клава тэдэнэй асуудалнуудта тогтон торонгүй харюусадаг, мүн өөрөөшье тэдэнһээ юумэ һурадаг байгаа. Клава имагтал эдэ үсөөн механизаторнуудтай бэшэ, мүн олонхи хүнүүдтэй хөөрэлдэжэ, тэдэнһээ һургаал абадаг, дүй дүршэлыень шудалдаг, тэрэшэлэн өөрөөшье наукын туйлалтанууд тухай хэлэжэ үгэдэг байба. Иигэжэ Клава түрүүшын үдэрһөө эхилээд, механизаторнуудтай нягта барисаатайгаар ажалладаг, тэдэнэй дунда хүндэтэй болоо һэн.

Клавдия Марковна колхоз болон МТС-эй эдэбхитэдтэ түшэглэн, түрүүшын үдэрһөө хойшо орооһо таряанай, овощиин ургаса дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр оролсоһон байна. Тэрэнэй ашаар, һүүлэй жэлнүүдтэ Хамнигадайн МТС-тэ харьяата түрүү колхозууд агротехническэ заабаринуудые нариинаар сахижа, хабарай тарилгые хаһа болзор соонь, эрхим шанартайгаар үнгэргэдэг, тиигэжэ яһала һайн ургаса хуряадаг болоо.

Клавдия Марковна 1947 онһоо хойшо агрономоор хүдэлмэрилхэ зуураа, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые, наукын туйлалтануудые колхозно үйлэдбэридэ хэрэглэхэ талаар ехэхэн шадабаритай болоо. Энэ хэрэгтэнь тэндэхи партийна организациин зүгһөө нүхэр Жарниковада нилээд туһаламжа үзүүлэгдэдэг. Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Жарниковагай хүтэлбэри доро Сталинай нэрэмжэтэ колхоз горшоогхонууд соо овощиин рассада ургуулжа, капустын ба морковиин үндэр ургаса хуряаһан байна.

Нүхэр Жарникова өөрынгөө политическэ эрдэмые ба мэргэжэлые ходоо дээшэлүүлдэг, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Тэрэ хадаа ВЛКСМ-эй Кударын айкомой гэшүүн, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организациин секретарь юм. Мүнөө нүхэр Жарникова КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүдые колхознигууд болон механизаторнуудта гүнзэгыгөөр ойлгуулжа, таряан ба малажалые хүгжөөхэ, тэдэнһээ ашаг шэмэ ехээр абахын түлөө саашадаа яажа тэмсэхэ тухайгаа хэлэжэ үгэнэ.

Колхозно ажахые улам саашадань бэхижүүлхын, колхознигуудай ажаһуудалые бүри һайжаруулхын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэдэг хадаа нүхэр Жарникова үргэн ниитын дунда хүндэтэй болонхой.

Тиин, Кударын аймагай Хамнигадайн МТС-эй механизаторнууд ба мэргэжэлтэд, Сталинай, Ждановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельнүүдэй колхознигууд, аймагай олзоборилгын кооперациин хүдэлмэрилшэд, албахаагшад, Кударын дунда һургуулиин багшанар һунгуулиин Кударын № 69 округһоо БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Клавдия Марковна Жарниковае дэбжүүлээ.

Һунгагшадай этигэл найдабарине нүхэр Жарниковагай хүсэд харюулжа шадаха байһаниинь лабтай.

Бэлигтэй драматург

Намжил Гармаевич Балдано 1907 ондо Иволгын аймагай Оронгын сомоной Нарһата Толгой гэжэ нютагта түрэһэн юм. Эсэгэнь хара эртэ, хүбүүнэйнгээ балшар бага байхада наһа барашаһан юм. Бишыхан Намжил арбаад наһатайһаа хойшо ажал хэжэ һураһан юм.

1923—24 онуудта Намжил Гармаевич нютагайнгаа залуушуулые дахуулан, шэнэ байдалые халуунаар дэмжэдэг, тэрээн тээшэ уряалһан зүжэг наадандa хабаадалсадаг, ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулдаг эдэбхитэдэй нэгэн байһан юм. 1925 ондо тэрэ комсомолой гэшүүн болоо һэн. Уданшьегүй, 1927—28 онуудта ВЛКСМ-эй Дээдэ-Үдын уезднэ комитедэй инструктораар ажаллаһан байгаа. Тэрэ үедэ хүдөө нютагуудаар ябахадаа Намжил Гармаевич харанхы мунхаг хуушанай байдалда эсэргүү зүжэгүүдые бэшэжэ эхилээ һэн. 1930 ондо «Нюдарган» гэжэ зүжэгынь хэблэлдэ гаража. Намжил Гармаевич бурят зоной дунда мэдээжэ боложо эхилээ бэлэй.

Өөрын национальна театрые бии болгохо гээшэ, тэрээндэ хүдэлхэ мэргэжэл шадабаритай хүнүүдые һурган гаргаха гээшэ бурят-монгол арадай культурын хүгжэлтэдэ шухала зорилгонуудай нэгэн байһан юм. Энэ зорилгые бэелүүлхын тула 1930 ондо партиин обкомой тогтоолоор искусствын техникум гэжэ тусхай дунда һургуули тогтоогдоо һэн. Тэрэ һургуулине түрүүлэн дүүргэгшэдэй тоодо Намжил Гармаевич байһан юм.

1932 оной зун манай республикын культурна байдалда ехэ шухала ушар тохёолдоһон байна. Тиихэдэ Бурят-Монголой Гүрэнэй театр нээгдээ бэлэй. Залуу драматург Намжил Балданогой «Таһалдал» гэжэ пьесые табижа, тус театр өөрынгөө түүхые эхилээ юм. Тэрэ гэһэн сагһаа хойшо Намжил Гармаевичын ажал-ябуулгань Бурят-Монголой театртай нягта холбоотой. Пьесэ бэшэхынгээ хажуугаар тэрэ өөрөө артист болон наадалсадаг, режиссер болон зүжэгүүдые табидагшье байгаа. Жэшээлхэдэ, Шекспирэй «Отелло» гэжэ драмада Ягын, Шиллерэй «Муу мэхэ ба инаг дуран» гэжэ зүжэгтэ президентын ба бэшэшье орёо бэрхэ рольнуудта наадаһан юм. Бурят-Монголой театр хоёрдохи сезондо (1933—34 онууд) мүн лэ Намжил Балданогой «Хэн бэ?» гэжэ пьесэ табяа һэн. Колхозуудые байгуулха ябадалда нютагай нюдарган баяшуул али болохо аргаар һаад ушаруулхые оролдодог, хорото зорилгоор байн һайн хүнүүдые хардадаг, гүрдэдэг байһан юм. Энэ ябадалые үндэһэн болгожо бэшэгдэһэн «Хэн бэ?» гэжэ пьесэнь тэрэ сагтаа эгээл таарама, удха һайнтай зохёол байһан юм.

Гражданска дайнай үсын ангиин тэмсэл ба бурят нютагые сагаантанһаа сүлөөлэлгэ тухай бэшэгдэһэн «Олоной нэгэн» гэжэ пьесэнь манай литературын эрхим һайн зохёолнуудай нэгэн болоһон байна. «Хоёр ханинууд» гэжэ пьесые тэрэ 1938 ондо бэшээ һэн. Театральна искусствода элитэ габьяатай байһанайнь түлөө 1939 ондо Намжил Балданодо БМАССР-эй арадай артистын нэрэзэргэ олгогдоһон байгаа. 1940 ондо Москвада болоһон Бурят-Монголой искусствын декадада зорюулан, «Энхэ-Булад баатар» гэжэ хүгжэмтэ драмын либреттые, «Эржэн» гэжэ пьесые тэрэ бэшээ һэн. Намжил Балданогой эдэ зохёолнууд Москвада үндэр сэгнэлтэ абажа, манай бурят-монгол арадай искусствые суурхуулжа ерэһэн байна. Искусствын талаар элитэ ехэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө Намжил Гармаевич Балдано 1940 ондо Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан ба РСФСР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулагшын хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн юм. Тэрэ сагһаа хойшо нүхэр Балдано нилээд олон пьесэнүүдые бэшэбэ.

1954 оной зун болоһон Бурят-Монголой уранзохёолнодой хоёрдохи съезд дээрэ нүхэр Н. Г. Балдано БМАССР-эй уранзохёолнодой Союзай правлениин түрүүлэгшээр һунгагдаба.

Бурят-Монголой культурын научно-шэнжэлэлгын институтай, Гүрэнэй банкын ба хилээмэнэй комбинадай хүдэлмэрилшэд һунгуулиин 3-дахи Кировскэ округһоо БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Намжил Гармаевич Балданое дэбжүүлһэн байна. Бурят арадай эрхим хүбүүдэй нэгэн Н. Г. Балданогой түлөө голосуудаа үгэе.

Н. Очиров.

Һунгагшадтаяа уулзаба

Һунгуулиин 76-дахи Кяхтын Ленинскэ округой агитпункт соо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Николай Буинович Пивоваровтай уулзахаяа хүн зон олоороо сугларба. Уулзалгын суглаае бурят дунда һургуулиин багша нүхэр Атутов нээгээд, сугларагшадые нүхэр Н. Б. Пивоваровай ажал-ябуулга ба ажаябадалтайнь танилсуулба. Коммунистическэ партяар хүмүүжүүлэгдэһэн арадай үнэн сэхэ хүбүүн, республикын засагай дээдэ орган—Верховно Соведэй депутадта кандидат Н. Б. Пивоваровай түлөө голосуудаа үгэхыень һунгагшадые уряалба.

Үгэ хэлэгшэд БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Н. Б. Пивоваровай түлөө нэгэн хүн шэнгеэр голосуудаа үгэхэ байһанаа мэдүүлбэ.

—Танай үзүүлһэн энэ ехэ этигэл найдабарине харюулхын түлөө бүхы хүсэ шадалаараа оролдохоб,—гэжэ депутадта кандидат нүхэр Пивоваров харюугай үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

Удаань дунда һургуулиин һурагшад сугларагшадта уранһайханай самодеятельностиин концерт харуулаа.

Н. Гармаев.

5-дахи агитпунктда

Үдэшэлэн... Улан-Удэ городой һунгуулиин 5-дахи участогай агитпункт соо хүн зон олон. Тэдэнэй дунда буурал толгойтой үбгэд, һэшэг сагаан хүгшэдшье харагдана. Мүн согтой хүхюун залуу һунгагшадшье олоороо сугларанхай. Зарим нэгэнииинь шатар, даам наадана. Олониинь тэндэ үлгөөтэй байһан ханын газетые һонирхон уншана. Энэ үдэшэ агитпунктда «уласхоорондын байдал тухай» лекци болохо гэжэ зарлагдаһан байгаа.

Уданшьегүй тус агитпунктые даагша А. П. Сапникова һууринуудаа эзэлхые сугларагшадта дурадхаба.

—Түсэбэй ёһоор, мүнөө үдэшэ лекци болохыень мэдэнэ гээшэт,—гэжэ нүхэр Сапникова һануулаад, удаань КПСС-эй горкомой лектор нүхэр Б. З. Южинда үгэ үгэбэ.

Советскэ Союзай гадаадын ба дотоодын байдал, агуу ехэ Хитад арадай, мүн арадай демократиин оронуудай амжалтанууд тухай лектор тодо һонороор, ойлгосотойгоор сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ. Һүүлээрнь тэдэндэ «Рейс мира» гэһэн киножурнал харуулагдаһан байха юм.

Иигэжэ тус агитпунктые даагша нүхэр Сапникова һунгагшадай сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ хэрэг эмхидхэнэ. Мүнөө агитпунктын агитаторнууд нүхэд Клюева, Гирина, Березовская, Доржиев болон бусад һунгагшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэрине жэшээтэ һайнаар үнгэргэжэ, һунгалтын үдэрые бэлэдхэл түгэлдэрөөр уттажа байна.

К. Халматов

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Генерал-полковник В. И. Виноградовые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Генерал-полковник В. И. Виноградовай түрэһөөр жара наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан Советскэ Армиин үмэнэ түрэнэй габьяатай байһые тэмдэглэжэ **Виноградов** Василий Ивановичые **Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1955 оной февралиин 22.

Ажалай резервнүүдэй уранһайханай самодеятельностиин Бүхэсоюзна харалга дүүрэбэ

Ажалай резервнүүдэй уранһайханай самодеятельностиин Бүхэсоюзна табадахи харалгын түгэсхэлэй концертнүүд Москвада февралиин 20-до табигдаа.

Түгэсхэлэй концертнүүдтэ хабаадагшад үсэгэлдэр Союзуудай Байшангай колонно зал соо суглараа. Советскэ искусствын элитэ ажалябуулагшад тэдэнэртэ айлшаар ерэһэн байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Главна Управлениин начальнигые орлогшо З. Т. Федорова, РСФСР-эй арадай артист Р. В. Захаров, РСФСР-эй габьяата артист А. Л. Хвыля гэгшэд творческо ехэ амжалта туйлаһантайнь дашарамдуулан самодеятельностьда хабаадагшадые амаршалаа.

Столицын искусствын мастернууд самодеятельностьда хабаадагшадта концерт харуулха зуураа тэдэнэртэ хандажа үгэ хэлээ.

(ТАСС).

АРАДТАА ЖАРГАЛ АСАРААБ

Илалта түгэлдэр социалистическэ революци хэжэ, Коммунистическэ парти хадаа манай оронии национальна талаараа һандаран һалаха ябадалһаа абараа, дэлхэйн империализмһаа дулдыданги колониальна шахуу ороной байдалда ороод байтарнь сүлөөлөө, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ үшөө үзэгдөөгүй социалистическэ шэнэдхэн байгуулгын үргэн ехэ замда советскэ арадые оруулаа.

«КПСС-эй табин жэл» гэжэ номһоо.

В. МАЯКОВСКИЙ

Владимир Ильич Ленин

(Поэмэһээ отрывок)

Парти гэһэн
агууехэ үгын шэнээр
хэтэдээ ялархыень,
зэдэлхыень хүсэнэб.

Ганса хүн!
Хэндэ хэрэгтэй юм юрэдөө?!
Нэгэнэй дуун
шэбэнэгшэһээ һулал
ядахадаа.

Хэн тэрэниие дуулахаб?—
һамганиинь гү өөрөө?
Тиихэдээшье
базаарта бэшэ,
хажуудань хадаа.

Парти хадаа
бүдүү нарин
дуунуудһаа
нягтаран нэгэдэһэн,
һүртэй ураган лэ,
пушкын
нэрьеэнһээ
шэхэнэй дүлиирдэг һаа,
тэрээнһээ
дайсанай бэхилэлгэ
эбдэрдэг лэ.

Ганса сусал
гал болохогүй гэгшэ.

Гансаардахада муу,
ганса хүн сэрэг бэшэ,—
ганһар нэгэн
шамда ноёрхоод һалахагүй,
ахир һула,
хоёр хадаа,
дээрэлхэхэеэ һаатахагүй.

Хэрбээ
багануудшье хүнүүдэй
партида хамтарбал,—
хэбтэ, дайсан,
дуугай бол,
бэеэ тушаа!

Хамха сохихо
хатуу нюдарга
зангидамал
миллион хургата
гар гээшэл
парти хадаа.

Нэгэн—юушье бэшэ,
нэгэн ялигүй,
нэгэ хүн—
хэршье
һүрхэй һаа—
табан вершогой
юрын бревно даахагүй,
табан дабхар гэр
бүришье һаа.

Парти болбол
ээм ээмүүдээ
хам ниилүүлһэн
миллион хүнүүд
мүн гээшэл.
Бэе бэеэ
дэмжэлсэн, үргэлсэн,
барилгануудые
бодхоохобди
дээшэнь.

Парти хадаа
хүдэлмэришэн ангиин
нюрга һээрынь.

Парти хадаа
манай хэрэгэй мүнхэ һүлдэнь.
Парти хадаа
хэзээш намда урбахагүй
үнэн зүрхэмнай.

Мүнөөдэр приказчигшье хадаа,
үглөө хаан түрые
картаһаа хюһахаб.

Ангиин ухаан бодол,
ангиин үнэн хэрэг,
ангиин агуу хүсэн,
ангиин алдар нэрэ—
энэл даа парти гээшэмнай.

Партиин уряагаар заводто ерээ һэм

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ябажа, манай Бурят-Монгол орон түүхэтэ богонихон болзор соо үзэгдөө дуулдаагүй түргэнөөр хүгжэжэ байна. Хэдэхэн арбаад жэлэй туршада республика доторнай томо томо промышленна предприятинууд — паровозо-вагонно завод, сэмбын фабрика, шилэй механизированна завод, мяха-консервын комбинат болон бусад баригдажа, ашаглалгада оруулагдаһан байха юм.

Эдэ бүгэдэ манай өөһэдымнай хүдэлмэришэ хүдэр гарнуудаар бодхоогдоо юм гэжэ һанаад үзэхэдэ, ямар ехэ омогорхол, баяр баясхалан сээжэ соомнай түрэнэ гээшэб! Би хорёод гаран жэлэй саада тээ «станок, цех, халаан» гэжэ оройдоо шэхэ амандаа дуулаагүй байһан хүм. Тиин сэрэгэй уялгата албанһаа һаяхан табигдажа ерээд байтарни, «Бурят-Монголой гигант — ПВРЗ-гэй барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсая» гэһэн партиин уряа соностоо бэлэй. Эгээл тиихэдэ би өөрынгөө түрэһэн нютагһаа—Зэдын аймагай Худагын Хонхор гэжэ газарһаа Улан-Удэ ерэжэ, заводой коллективэй эбтэй бүлэ соо ороо һэм.

Хүдөө нютагуудһаа ерэһэн хэдэн олон таряашад, малшад мүнөө үедэ заводой кадрова хүдэлмэришэд болонхой. Жэшээнь, Ефим Егорович Костицын комсомолой путевкоор 1935 ондо эндэ ерэһэн юм. Урдань мэргэжэлгүй байһан энэ хүн мүнөө цехын ахалагша мастер болонхой. Украинын нэгэ бишыхан тосхонһоо ерэһэн Иван Гринчук 1936 онһоо хойшо мүнөө болотор заводой шэрэм шудхалгын цехтэ хүдэлмэрилхэ зуураа, ажал хэрэгээ һайса мэдэдэг эрхим мэргэжэлтэ болоо. Иимэ жэшээ хэлэхэ болоо һаа олон.

Заводой эбтэй ехэ бүлэ соо ород, бурят, украин, татар, казах, киргиз илгаагүй, булта нэгэ зорилготойгоор, нэгэ һанал хүсэлтэйгөөр хорёод гаран жэл соо ажаллажа байнабди.

Мүнөө байгааша ехэ ехэ үйлсэ, гэрнүүдэй һуурида үсхэн бүтүү ой тайга шууяжа, һая наашадаа «диилдэхээр бэшэ» хэбэртэйгээр харагдадаг һэн.

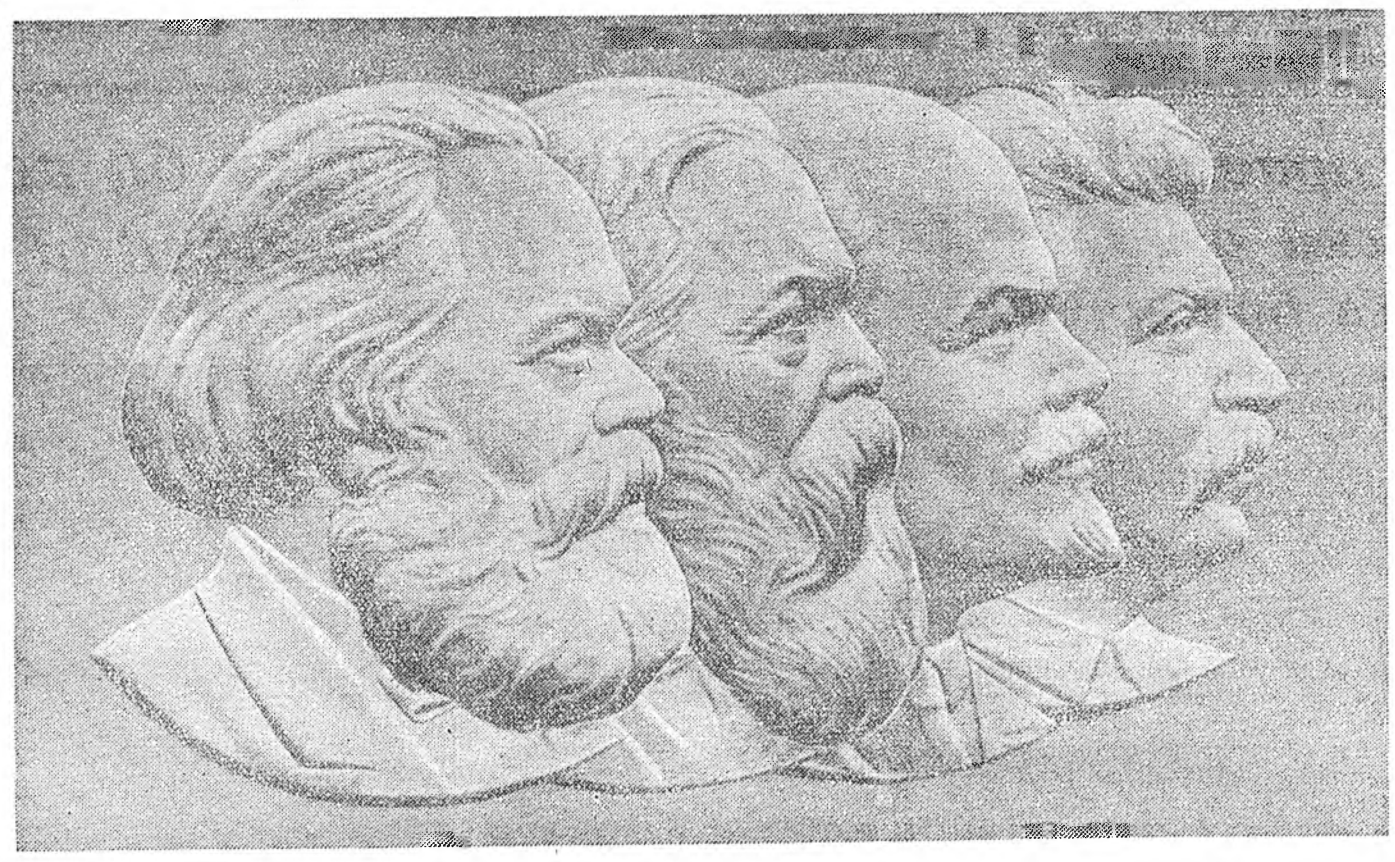
Харин манай партиин холые харадаг, үнэн зүб хүтэлбэриин ашаар, агуухэ ород арадай ахадүүгэй туһаламжаар бидэнэр хүшэр хүндэ бэрхэшээлнүүдые дабан гараабди. Тиихэ зуураа, өөһэдөөшье ажал мэргэжэлээрээ, ушар ёһо мэдэхэ талаараа ниилээд ургаһан, дэбжэһэн байнабди. Мүнөө би эгээн дээдэ, зургаадахи разрядай модошо дархан болонхойб. Хэдэн олон хүбүүд, басагадые өөрынгөө мэргэжэлдэ һургажа гаргааб, мүнөөшье һургажа үргэлжэлүүлһээр байнаб. Би энэ үедэ 1960-дахи оной түсэбөөр ажаллажа байбашье, түйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, улам эдэбхитэйгээр, зоригжол түгэсөөр хүдэлмэрилнэб.

Эгээл энээниие өөрынь гэшүүн байгаа намһаа манай парти эрижэ байна ха юм.

Р. Цырендоржиев,
ПВЗ-гэй модошо дархан.

Айхабтар ехэ бэрхэшээлнүүдые—ажахын һандарал ба үлэсхэлэнтэ байдал дабажа, хариин интервентнүүдэй (Советскэ Россида эсэргүү «14 гүрэнүүдэй поход» гэдэгэй) галзуу добтолгонуудые ба дотоодын контрреволюциин үймөөнүүдые бута сохин, Коммунистическэ парти болбол интервентнүүдые ба сагаангвардеецүүдые илаһан илалтада манай ороной арадуудые асараа.

«КПСС-эй табин жэл» гэжэ номһоо.

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай барельеф.

ТАСС-эй фотохронико.

Холбоо барисаагаа бэхижүүлнэбди

Агуухэ Октябрьска революциин ашаар хуби заяагаа хэтэ мүнхэдөө холбоһон хүдэлмэришэд, таряашаднай Коммунистическэ парти, Советскэ Правительствын сэсэн мэргэн хүтэлбэрсэр коммунизмые амжалтатайгаар байгуулжа байна. Советскэ засагай тогтоһонһоо хойшо манай социалистическэ промышленностиин хүдэлмэришэд ба колхозно тарияшад бэе бэедээ туһалалсан, ямар ехэ түйлалта хэээд байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ.

Советскэ арад социализм байгуулха хэрэгтээ нэн түрүүн хүндэ промышленностяа эрид шууд хүгжөөжэ эхилээ һэн. Юуб гэхэдэ, хүндэ промышленностьгүйгөөр арадай ажахын бусад һалбаринуудые хүгжөөхын аргагүй бшуу.

Арадай ажахын бүхы һалбаринуудые саашадань дэбжүүлхын тулада эгээл түрүүн хүндэ промышленностяа хүл дээрэнь гаргаха шухала байһан тухай партиин заабарис советскэ арад нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ шадаа. Энэ хадаа үнэхөөрөө бүгэдэарадай хүндэтэ хэрэг болоо һэн. Энэ хүндэтэ хэрэгые бэелүүлэлсэхэ зорилготойгоор партиин уряагаар хүдөө нютагуудһаа хүнүүд город ерэжэ, алдарта хүдэлмэришэн ангиин бүлэдэ оролсодог байгаа. Тэдэ түүхэтэ жэлнүүдтэ, түрүүшын табанжэлэй түсэбэй бэелүүлэгдэжэ байха үедэ мүн манайшье республикада хүндэ промышленность түрүүшынхеэ бии болоожо эхилһэн юм. Нэлэнхы ехэ ой тайга байһан газарта Бурят-Монголой түрүүшын гигант — паровозо-вагонно завод баригдажа эхилһэн байна. Тус заводой барилгада инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд Москва, Ленинград городуудһаа эльгээгдэһэн юм, мүн хүдөө нютагуудай тарияшад ерэжэ эхилээ бэлэй.

Республика дотор заводууд болон фабрикануудай бии болохотой хамта национальна кадрнууд урган гараа. Мүнөө паровозо-вагонно заводто хэдэн олон бурят хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд бии. Заводой эрхим хүдэлмэришэд ажалай новаторнууд Д. Сандакова, Р. Цырендоржиев, В. Олзоев болон бусад табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэжэ, республика соогоо суутай болонхой.

Заводой коллектив продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе жэлһээ жэлдэ дээшэлүүлнэ. 1950 онойхитой сасуулбал, 1954 ондо ажалай бүтээсэ 45 процентээр дээшэлһэн байна. Заводой валовой продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн 1950 онойхиһоо 40 процентээр дээшэлээ.

Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленум хүндэ промышленностиингаа хүгжэлтэдэ түшэглэн оронойнгоо хүдөө ажахые ойрын жэлнүүдтэ эрид хүгжөөхэ гэһэн зорилго табяа. Энэ гайхамшагта зорилгые бэелүүлгэдэ манай заводой коллектив эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Заводойхид өөһэдынгөө дундаһаа 580 гаран инженернүүд, технигүүд болон хүдэлмэришэдые хүдөө ажахыда эльгээһэн байна. Заводһоо хүдөө гараһан хүнүүд промышленна үйлэдбэриин культурые МТС-үүдэй, колхозуудай ажалда нэбтэрүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Заводнай Байкало-Кударын аймагай колхозуудые шефтээ абаад, ажахыгаа һэргээхэ хэрэгтэнь ехэхэн туһа хүргэжэ байна. Ойрын таба—зургаан жэлэй туршада ороoһо тарянай ургасые жэл бүхэндэ 10 миллиард пүүдһээ доошо бэшэ болгохо, малажалай гол шухала продуктнуудые үйлэдбэрилгые хоёр—хоёрһоо үлүү дахин ехэ болгохо зорилгын табигдаад байхада, заводой коллектив колхознигуудта улам ехээр туһалха байһанаа мэдэрнэ. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй һүүлээр заводой партийна организаци колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта шефскэ туһаламжые үргэдхэхэ талаар түсэб зохёогоо. Тэрэ түсэбэй ёһоор энэ жэлдэ Байкало-Кударын аймаг дууһан электрификацилагдаха юм. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо үнеэдые һааха залай барилга һаяар дүүргэгдэхэнь. Мүнөө тэндэ манайхинай 20 гаран хүдэлмэришэд ажаллажа байна. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо үнеэдэй, тугалнуудай байра, силосна башниин барилга дүүргэгдэхэ ойротоо. «XVIII партсъезд» колхоздо 200 тонно багтаамжатай овощехранилищи баригдаха, тогынь механизацилагдаха юм. Иимэрхүү хүдэлмэри аймагай бүхы колхозуудта хэгдэхэ байна.

Манай заводой коллектив иигэжэ колхозно тарияшадтайгаа холбоо барисаагаа улам бэхижүүлэн, социалистическэ хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ талаар бүгэдэарадай хүдэлөөндэ өөрынгөө хубитые оруулалсажа байна.

Р. Рабданов, ПВЗ-гэй парткомой секретариин орлогшо.

—КПСС-эй Уставһаа—

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти болбол хүдэлмэришэн ангида, ажалша тарияашадта ба ажалша интеллигенцидэ хабаатай хүнүүдһээ эмхидэһэн нэгэн адли үзэл бодолтоной коммунистнуудай һайндуранай дайшалхы союз мүн.

* * *

Партиин гэшүүн иимэ эрхэтэй:

партийна суглаанууд дээрэ гү, али партийна хэблэлдэ партийна политикын асуудалнуудые сүлөөтэйгөөр ба бодото һайнаар зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаха;

партиин ямаршье хүдэлмэрилэгшые партийна суглаанууд дээрэ шүүмжэлхэ;

партийна органуудта һунгаха ба һунгагдаха;

өөрэйнь ажал-ябуулга гү, али зан ябадал тухай тогтоол гаргагдаха байһан бүхы ушарнуудта бэеэрээ байлсахые эрихэ;

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ЦК хүрэтэр партийна ямаршье инстанцида ямаршье асуудалтайгаар, мэдүүлгэтэйгээр хандаха.

* * *

Партиин эмхидхэлэй байгуулгын хүтэлбэрилхы принципынь демократическа централизм болоно. Энэ ямар удхатайб гэбэл:

а) партиин хүтэлбэрилхы бүхы органууд дороһоо дээрэ хүрэтэрөө һунгагдадаг байха;

б) партийна организацинуудайнгаа урда партийна органууд үе үе болоод лэ тоосоогоо хэдэг байха;

в) партийна шанга журамтай ба үсөөнхидынь олонхидтоо мэдэгдэдэг байха;

г) дээдэ органуудай шиидхэбэринүүдынь доодо шатын органуудта хэлсээнгүй уялгатай байха.

* * *

Туд туд организацинуудта гү, али бүхыдөө парти дотор партийна политикын асуудалнуудые сүлөөтэйгөөр ба бодото һайнаар зүбшэн хэлсэлгэ хадаа партиин доторхи демократиһаа үндэһэлэн гарадаг, партиин гэшүүн бүхэнэй зайлашагүй эрхэ мүн. Имагтал партиин доторхи демократиин үндэһэ һуури дээрэ өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрүүлжэ, механическа бэшэ, харин үнэн сэдьхэлһээ сахигдадаг байха ёһотой партийна журамые бэхижүүлжэ болохо юм.

Жамсо ТУМУНОВ

ПАРТИИН АЙКОМОЙ СЕКРЕТАРЬ

Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ дайсанда эсэргүү, советскэ арадай тэмсэлые манай алдарта Коммунистическэ парти толгойлон ударидаһан юм. Фронт дээрэшье, тылдэшье партийна организацинууд арад зониие эмхидхэгшэнь ба зоригжуулхы хүсэниинь байгаа. Армейскэ ба тылэй коммунистнууд хүсэ шадалаа, ами бэеэ хайрлангүй тэмсэжэ ба ажаллажа, манай арадай илалта хангаһан байнад.

Жамсо Тумуновай бэшэһэн «Алтан бороо» гэжэ роман соо советскэ арадай дайнай үеын ажал ба тэмсэл харуулагдана. Хэблэлдэ мүнөө бэлэдхэгдэжэ байгаа тэрэ романһаа нэгэ отрывогые мүнөөдэр толилбобди.

Аймагай ажабайдал магтахаар бэшэ байба. Хамагта магтаалтай, дэлисэ үргэнтэй, хурса зоригтой Михаил Степанович Шурыгин үни армида мордонхой, фронтдо ябаа. Тэрэнэй орондо партиин айкомой секретаряар томилогдоһон Балтуев ажалтаяа хүсэд танилсажа ядажа байгаа.

Дылык Доржиевич Балтуев гушаяа шахажа ябаһан хүн. Тэрэ Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомондо түрэһэн юм. Арбаад наһатайһаа Дылык городто үдөө. Эсэгэнь Улан-Удын нэгэ дунда һургуулиин багша һэн. Балтуев Бурят-Монголой педагогическа институт дүүргээд, нэгэ жэл Хориин дунда һургуулида түүхэ заагаад, комсомолой аймагай конференци дээрэ айкомой секретаряар һунгагдаад, ажалда дуратай, эсэхые мэдэхэгүй, хэхэ гэһэн юумэеэ заал һаа хэжэ һаладаг шанартай байһандаа уданшьегүй партиин айкомой хоёрдохи секретаряар баталагдажа, тэндээ хоёр жэл ажаллаад байхадаа, Ярууна эльгээгдээ һэн.

Дылык Доржиевич өөрынгөө дадаһан, гэр гэхи болоһон Хориин аймагһаа ондоо тээшэ ошохо дурагүй байгаа. Обкомдо дуудагдаад, Ярууна ошо гэхэдэнь түрүүн бэе муутайб гэжэ арсаа. Үнэхөөрөө Балтуев эльгээ үбдэдэг һэн. Зүгөөр партиин обком тэрэнэй үбшэниие шалтагаанда тоолобогүй. Тиихэдэнь Балтуев нэгэ удаа миһэрээд:

— Яруунада дутэ байһаарни намайе тиишэ ябуулха гээ гүт? Магад ажаллажа шадаагүй һаам яахабта, — гээд халта тархяа һэжэржэ, — энээнһээл айнаб, — гэбэ.

— Шадахаш,—гэжэ обкомдо найдалтайгаар хэлээ һэн.

Ярууна газарайнгаа талаар ехэшье һаа, ами бүлын тоогоор балай ехэ аймаг бэшэ юм. Яруунын баруун талын колхозууд таряа мал хоёрые жэгдээр эрхилдэг, тиихэдэ зүүн талын колхозууд ехэнхидээ малажалтай, забһартань ан агнадаг, загаһа баридаг. Аймаг соо гүрэнэй нэгэ хэдэн үйлэдбэринүүд бии: Гүндэ гэжэ газарта ниилээд томохон мяханай совхоз, Романовка гэжэ посёлогто хойто аймагууд руу ашаа дамжуулдаг база, Эгэтын сомондо МТС, Укыр гэжэ һууринда загаһанай завод оршодог. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, Яруунын ажахынь олон түрэлэй. Иимэ дээрэһээнь Яруунада ерэһэн үдэрһөө эхилээд, Дылык Доржиевич аймагайнгаа энэ онсо шанарые хараада абажа, колхозууд ба предприятинууд дээрэхи партийна организацинуудай ажалые зүбөөр табихые оролдоһон юм.

Дайнай хүндэ үе байһан дээрэһээнь ажалай һалбари бүхэндэ дутагдалнууд, газар дороһоо гараһан лай мэтэ, бии болоод лэ байна. Гэбэшье, гүрэнэй үйлэдбэринүүдэй түсэбөө дүүргэхэгүй ушарнууд үсөөн. Хүнэй хэдышье дутаа һаань, ашаа дамжуулгын база уһаар урдахуулха ашаанайнгаа түсэбые бүдүүн тэдыгээрынь дүүргэхээр. Мяханай совхоз үбһэ хуряалгаяа болзорһоонь хожомдуулаашье һаа, малдаа хэрэгтэй хоол бэлэдхэхэ. Загаһа барилга аалин ябана, теэд намар гэжэ бии! Зүгөөр Дылык Доржиевичые нэгэ асуудал айлгана. Айлгана бэшэ, тэрэнэй хамаг һаналыень эзэлнэ: колхозой тарянай хуряалга хэлэшэгүй муу ябаба. Гүрэндэ таряа тушаалгые аймаг арай шамай, обком совнарком хоёрто зэмэлүүлбэшье дүн дээрэнь дүүргээ. Теэд октябрь һарын арбаад боложо байгаашье һаань, таряан хуу хадагдаагүй. Гадна, хадагдаһан таряагаар дүүрэн аад, үшөө сомогдоогүй полинууд хаа хаана бии. Балтуев обкомой бюродо дуудагдажа, урид үгэсэ үгэхэ дурагүйшье һаа, октябриин арбанда аймаг соогоо таряа сомолгоёо дүүргэхэб гэжэрхиһэн байгаа. Тиигэжэ үгэсэ үгэнгүй аргагүй һэн. Бюрогой гэшүүд:

—Октябриин таба!

—Октябриин арба!

—Саашань тэсэшэгүй!

— Сэрэгэй үе гэжэ мэдэнэ гүш, нүхэр Балтуев — гэһэн эрилтэ хээ һэн...

Дылык Доржиевич бодолгото болон татажа үгэсэ үгөөшье һаа, үгэсэ [illegible] рэгһээ таһалжа болохогүй, [illegible] дүүргэхэгүй хүн һэбхи амитан [illegible] бэшэ гэжэ һанадаг туладаа, об[illegible] мой бюроһоо ерэхэ мүртөө тон [illegible] яастайгаар ажаллажа оробо. Ба[illegible] туев өөр тухайдаа, бүлэнэр туха[illegible] даа юушье бодоногүй. Тэрэнэй [illegible] хэлые гүрэнэй ехэ асуудалнууд [illegible] нэ. Фронтһоо, манайхинай дайса[illegible] эсэргүүсэхэһээ, тэрэниие нуга [illegible] ралгаһаа хамаг юумэн шалтагаа[illegible] байгаа: Советскэ засаг урда [illegible] мандан байха гү, али үты гү; ка[illegible] тал гү, али сүлөөтэ ажал гү; ар[illegible] долоон ондо хүдэлмэришэдэй ал[illegible] һан шуһан, тэрэ шуһанай үнгэ[illegible] Улаан туг дэмыдэ хосорхо гү, [illegible] тэдэниие хамгаалжа шадаха хү[illegible] бии гү? Бии! Хаанаб? Манай шу[illegible] соо, манай хүсэл соо! Теэд ган[illegible] хүсэл фашистнарые диилэхэ гү, [illegible] руун Европын олонхи гүрэнүү[illegible] ажахые Советскэ гүрэнэй урда[illegible] харуулан, тэрээгээр тулгуури [illegible] ороһон дайсаниие нуга дараха бэ[illegible] гү? Үшөө юун хэрэгтэйб? Ма[illegible] риальна база! Хүдэр бата Улаан [illegible] миие хойшонь татаха бэшэ, у[illegible] шанъ дабхюулжа байха тэрэнэй [illegible] гуури болохо тыл хэрэгтэй. Тэрэ [illegible] Советскэ Союзай үргэн дайда, т[illegible] нэй тоодо Яруунын аймаг. Иигэ[illegible] һанахадаа Дылык Доржиевич со[illegible] жо абаба: фронт тыл хоёр нэгэ [illegible] нэй хоёр гарнууд шэнги бай[illegible] Ажахынгаа талаар багахан Яруу[illegible] аймаг Советскэ Союзай карта д[illegible] ехэнхидээ байдаггүй. Энэ аймаг [illegible] гуурнь бодожо үзөө һаа, гүрэндэ [illegible] шье үгэдэггүй гэхээр. Тэрэнэй [illegible] рэндэ тушааһан таряаень маши[illegible] тай жэшээ һаа, гүрэнһөө абадаг[illegible] вагоноор хэмжэмээр... Хэдышье т[illegible] мэ һаань, дайнай хүндэ үдэрнүү[illegible] аймаг гүрэндэ хоолойгоо тэжээ[illegible] хэ бэшэ, гүрэндэ али болохо арга[illegible] хүнэһэ хоолой зүйлые ехээр үгэ[illegible]

АЛДАРТА ПАРТИЯА МАГТАНАМДИ

—КПСС-эй Уставһаа—

Партиин гэшүүн иимэ уялгатай.

Партиин хүсэ ба шадалай гол услови мүн туладань, партиин нягта нэгэдэлые бүхы хэмжээгээр хамгаалха;

партийна шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэ байха. Партиин гэшүүн хадаа партийна шиидхэбэринүүдые миил зүбшөөхэ бэшэ, харин тус шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэхэ уялгатай. Коммунистнуудай зүгһөө партиин шиидхэбэринүүдтэ эдэбхигүйгөөр ба ёһо тэдыгээр хандаха ябадал партиин дайшалхы шадабарине һуларуулдаг тула, партиин зэргэдэ байлгада таарахагүй;

ажал дээрээ жэшээ харуулха, үйлэдбэрингөө, ажалайнгаа мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлэн, өөрынгөө хэдэг хэрэгэй арга онһые шудалха, советскэ байгуулалтын нангин ба ойроо хүртэшэгүй үндэһэ һуури болохо нинитын социалистическэ зөөрине али болохоор гамнаха ба бэхижүүлхэ;

арад зоноёо тон нягта, таһаршагүй барисаатай байһан сагтаа манай партиин хүсэтэй ба илагдашагүй байдагынь һанажа, олониитэтэй барисаагаа үдэр бүри бэхижүүлхэ, ажалшадай эрилтэнүүд ба хэрэглэлнүүдтэ саг соонь анхаралтайгаар хандаха, партиин политикын ба шиидхэбэринүүдэй удхые партийнабэшэ олониитэдэ тайлбарилан ойлгуулха;

ушар ёһо мэдэдэг ябадалаа дээшэлүүлхын тула, марксизм—ленинизмын үндэһэ һуури шудалхын тула хүдэлмэрилхэ;

партиин гэшүүдтэ бултандань нэгэн адли уялгата партийна ба гүрэнэй журам сахиха. Нэгэниинь хүтэлбэрилэгшэдтэ, нүгөөдэнь жиирэй гэшүүдтэ гэһэн—тиимэ хоёр янзын журам партида байха ёһогүй;

партиин үмэнэ үнэн сэхэ байха, үнэниие нюуха ба хазагайруулха ябадал гаргахагүй. Партиин үмэнэ коммунистын үнэн бэшэ байлга, партиие мэхэлэлгэ хадаа тон хорото ябадал болохо туладаа партиин зэргэдэ байлгада таарахагүй;

партиин даалгаһан ямаршье тушаалда байхадаа, политическэ ба ажал хэрэгэйнь шанарай талаар кадрнуудые зүбөөр шэлэн олохо тухай партиин заабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ. Эдэ заабаринуудые эбдэлгэ, хүнүүдые хүдэлмэридэ танилаараа, түрэл гаралайнгаа барисаагаар, өөртэнь дуратай байһаарнь, нэгэ нютаг голойбди гээд шэлэн табиха ябадал партида байлгада таарахагүй.

Иволгын аймагай «Улаан-Оронго» колхозой культбазада. С. Доржиевай фото.

Колхозно таряашадай хүтэлбэрилэгшэ

Шэлдэн улаан шэнэһэн модоор хушаатай, буга хандагай, булга хэрмээр баян Амаладһаа эхилээд, ашагта малтамалаар, ан гүрөөһөөр элбэг, үүлэнэй үбсүү зуран байдаг Уран Дүшэ уулын боори хүрэтэр, хаа хаанагүй, социалистическэ Бурят-Монголоймнай алишье нютагта, колхоз, совхоз, хотон, тосхон, гүүртэ, отара, бригада бүхэндэ эдэ үдэрнүүдтэ партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые шудална, зүбшэн хэлсэнэ, доторойнгоо арга боломжонуудые тоолоно, хэрэглэгдээгүй байһан резервнүүдээ элишэлэн бүридхэнэ.

«Ямар аргаар үнеэдээ һүтэй, хонидоо нарин ноойһотой болгохоб, хайшан гээд үндэр баян ургаса ургуулхаб, яажа тэрэнээ гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахаб?» гэһэн асуудалнуудта харюу бэдэржэ, буурал толгойтой үбгэдшье, һаншаг сагаан хүгшэдшье, шираг залуу хүбүүд, басагадшье эдэ үдэрнүүдтэ колхозойнгоо, совхозойнгоо, МТС-эйнгээ партийна эхин организацида, тэдэнэй секретарьнуудта хандана. Эгээл иигэжэ олон һанамжанууд, үнэтэ дурадхалнууд ороно.

Хүдөө ажахые саашадань эрид ехээр хүгжөөхэ тухай бүхы советскэ арадаар һайшаагдаһан партиин ЦК-гэй Пленумүүдэй тогтоолнуудые бэелүүлхэ бүгэдэарадай тэмсэлые хаа хаанагүй коммунистнууд толгойлжо ябана.

Партиин уряагаар һүүлэй жэл соо хүдөөдэ хүдэлмэрилхэеэ һайн дураараа гараһан коммунистнууд колхозууд болон совхозуудай партийна организацинуудай дайшалхы шадабарине, эмхидхэхы үүргые улам ехэ болгоо. Артельнэ ажахын хүгжэлтын гол шэглэлнүүдые зүбөөр тодорхойлоод, ажалай эмхидхэлые һайжаруулжа шадаһан, колхозой нинитын ажахые бэхижүүлһэн, олзо доходынь ехэдхэһэн, колхозникуудай бодото хүтэлбэрилэгшэ болоһон партийна организацинууд аймаг бүхэндэ олоноржол байна. Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз республикымнай түрүү колхозуудай нэгэн юм. Энэ колхозой партийна организацида ерэ гаран гэшүүд ба кандидадууд хүдэлмэрилдэг. Тэдэнэй хахадһаа үлүүнь колхозойнгоо гол һалбари болохо малажал дээрэ хүдэлхэ зуураа, шэнэ түрүү арга методуудые (хурьгадые кошарно-базова аргаар, тугалнуудые эхэһээнь таһалжа, түлиигдөөгүй байрада түлжүүлгэ) үргэнөөр хэрэглэжэ, элитэ амжалтануудые туйлана.

Үнгэрһэн 1954 оной туршада колхозойнь хонин һүрэг 3300 толгойгоор олоноржо, бүхы хонидойнь тоо 17300 гаран болоо. Колхозой коммунистнууд нарин ноойһотой хонидые үсхэбэрилхэ хэрэгые шадамараар эмхидхэнэ. Коммунистнууд Лодоев Гомбо, Будаев Рабдан, Бубеев Самнил гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг хонидой фермэнүүдтэ үбэлжэлгэ һайнаар эмхидхэнэ, хонидой үүлтэр һайжаруулагдана, ашаг шэмэ үгэлгэнь дээшэлүүлэгдэнэ. Коммунист Г. Лодоевой хүтэлбэрилдэг хониной фермэ 5800-гаад хонитой юм. Нёдондо энэ фермэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,2 килограмм нарин нооһо хайшалаа. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолтой танилсаад байхадаа, энэ колхозойхид хонидоо бүри һайнаар харууһалжа, 1960 он багта хонидойгоо тоо 30 мянган хүргэхэ, тэдэнһээ нарин нооһо бүри ехээр хайшалдаг болохо уялга абаа.

Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ үнгэрэгшэ жэл 7 хүн (тэрэ тоодо 3 коммунист), хабаадаха эрхэтэй болоҗо Москва ошожо ерэһэн юм. 1954 оной хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүдээр 9 хүн (тэрэ тоодо 4 коммунист) выставкэдэ хабаадагшадай кандидадууд болонхой.

Нинитынгээ ажахын таһалгаряагүйгөөр ургаһанай ашаар колхозой олзо доход ургажа, колхозникуудай ажабайдал жэлһээ жэлдэ һайжарна. 1954 оной дүнгүүдээр колхозойнь олзо 2930 мянган түхэриг болоо.

Эндэхи коммунистнууд ажалдаа түрүү үүргэ дүүргэхэтэеэ хамта, олониитын дунда саг үргэлжэ ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулдаг. Партийна организациин 60 гаран агитаторнууд үргэн олон колхозникуудта парти, правительствын политикые ойлгуулжа, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлые бадаруулжа, ажалай шэнэ илалтануудта зоригжуулдаг. Агитатор бүхэн саг сагтаа болодог семинар дээрэ партийна эхин организациин секретарьһаа шухала заабари зүбшөөл абадаг юм.

Партийно-политическэ ба эмхидхэлэй ажалаар олон жэлэй баян дүршэлтэй болоһон үнинэй коммунист Гомбо Боболоевич Цыденов энэ колхозой партийна организациин секретаряар хүдэлмэрилнэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци болбол колхозно таряашадай бодото хүтэлбэрилэгшэ болоҗо шадаһан, тэдээндэ хүндэтэй болоһон колхозно партийна организацинуудай нэгэн мүн.

С. Бадмаев.

Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайн манай общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын хүсэ шадалые, түгэс бата бэхиие шалгаһан ехэхэн шалгалта байгаа. Дайнай үедэ парти хадаа фашистска булимтарагшадта эсэргүү бүгэдэарадай тэмсэлые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ байгаа.

«КПСС-эй табин жэл» гэжэ номһоо.

Манай партида магтаал

Үгэнь Ч. НАМЖИЛОВАЙ *Хүгжэмынь Б. ЯМПИЛОВАЙ*

Үргэн оронойм хизаар бүхэндэ
Үүрэй толые бадаруулааш.
Үгытэй зоной ухаан сэдьхэлдэ
Үнэн жаргалай үрэһэ таряаш.
Шинии хүсөөр,
шинии зоригоор
Шэнэ юртэмсы байгуулаабди,
Хүн түрэлтэнэй мүнхэ наран—
Коммунистическэ партимнай.
Балай харанхы дүлии нютагтам
Баяр сүлөөгэй харгы гаргааш.
Барлаг ябаһан бурят арадтам
Баатар зоригой һүлдэ залааш.
Шинии хүсөөр,
шинии зоригоор
Шэнэ юртэмсы байгуулаабди,
Хүн түрэлтэнэй мүнхэ наран—
Коммунистическэ партимнай.
Хамаг ажалша зоной нюдэнүүд
Хари холые дабан гараад,
Кремлиин одоной туяа гэрэлы
Хэтын найдалаар шэртэн хараа.
Шинии хүсөөр,
шинии зоригоор
Шэнэ юртэмсы байгуулаабди,
Хүн түрэлтэнэй мүнхэ наран—
Коммунистическэ партимнай.

Партиин уряагаар хүдөө гарабаб

Хүн зондоо эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохын ба түүхэй эдүүдэй талаар промышленностиин эрилтэнүүдые хүсэд дүүрэнээр хангахын тула хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые эрид түргэнөөр хүгжөөхэ ёһотой гэжэ манай Коммунистическэ парти һургадаг байна. Ушар иимэһээ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум дээрэ элидхэл хэхэ зуураа, Никита Сергеевич Хрущев иигэжэ зааһан байха юм: «Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ зорилгонуудые шиидхэхын тулада хэгдэхэ ёһотой ехэ хүдэлмэриин имагтал эхиниинь табигдаба гэжэ үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүд харуулна. Түрүүшынгээ амжалтануудаар бахархажа, ойһол назагай ба һанаа амар ябадал гаргажа болохогүй. Хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжээхэ талаар партиин зохёоһон программа һуларшагүй эршэтэйгээр бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй».

Энэ программые бодото хэрэг дээрэнь дүүргэхын тулада бүхы советскэ арадай хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр оролдожо байһаниинь бултандамнай элитэ. Эгээл тиимэһээ биишье өөрөө шадаха зэргээрээ туһалалсаха гэжэ шиидээд «намайе малажал дээрэ хүдэлмэрилхыемнин эльгээгыт» гэһэн гүйлтатайгаар заводойнгоо комсомольско комитедтэ хандаһан байнаб. Энэ гүйлтыемнин зүбшөөһэндэнь тон ехээр баярланаб.

Советскэ арадай үмэнэ партиин табиһан зорилго бүгэдэндэ ойлгосотой ба эли тодо: ойрын таба—зургаан жэл соо арбан миллиард пүүд орооһо таряа жэл бүхэндэ суглуулдаг болохо, малажалай гол продуктнуудай үйлэдбэрилгые хоёр—хоёрһоо үлүү дахин ехэ болгохо. Эдэ тоонуудые хэлэхэдэ бэлэншье һаа, хэрэг дээрэнь бэелүүлхэдэ хэды шэнээн хэсүү бэрхэ байхаб гэжэ манай ороной ажалшад элеэр мэдэрнэ.

Тиимэһээ үдэр бүхэнэйм ажал гээшэ иитэ ехэ коллективэй агуухэ зохёохы ажалай дуһал хубинь болодог гэжэ советскэ хүн бүхэн омогорхолтойгоор дабтан хэлэдэг.

Би паровозо-вагонно заводой булад шудхалгын цехтэ 1947 онһоо хойшо газовщицаар ажаллажа байгаа һэм. Тиин өөрынгөө һайн дураар мүнөө Байкало-Кударын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо ажаллахаяа мордобоб. Минии нүхэр басаган Аграфена Щербакова намтаяа хамта гаралсаба.

Тэндэ ошоходоо ехэ олон бэрхэшээлнүүдтэй дайралдахабди гэжэ бидэнэр тон элеэр ойлгонобди. Зүгөөр согтой хүхюун комсомольско зүрхөөрөө, сухарихые мэдэхэгүй шэн зоригоороо бүхы бэрхэшээлнүүдые дабан гарахабди. Коммунистическэ партиин үмэнэ, ленинскэ комсомолой үмэнэ бидэнэй хэлэһэн үгэ бата найдамтай байха гэжэ дабтан мэдүүлнэбди.

Заводтоо ажаллаха үедөө би Культурын ордоной дэргэдэхи уранһайханай самодеятельностиин кружокто зургаан жэлэй турша дотор эдэбхитэйгээр хабаадалсааб. Тиин колхоздоошье тэрээндэ хабаадалсаха байнаб. Хэрбээ тиимэ кружогой үгы байбал, заатагүй эмхидхэхые оролдохобди.

Л. Метнисева, ВЛКСМ-эй гэшүүн.

ёһотой. Адагынь аймаг таряагаар өөрыгөө тэжээгээд, саада тээнь мяха, тоһо, загаһа гүрэндэ заатагүй тушаахэ ёһотой.

Дылык Доржиевич унтанагүй. Унтанагүй АИК, АЗО, АЙФО... Аймаг соо хамагай түрүүндэ таряа хуряалга табигдана. «Саһан доро нэгэшье орооһо оруулхагүй!» Энэ аймагай урдаа табиһан зорилго...

Балтуев Хоридо хүдэлхэдөө нэгэтэ бэшэ аймаг соогуур түлөөлэгшөөр ябаһан юм, тээд колхозой, совхозой хүтэлбэрилэгшэд тиимэ түлөөлэгшэдтэ балай дуратай бэшыень мэдэдэг болоһон байгаа. Эгээл тиимэнээ доодо шатын хүтэлбэрилэгшэдэй үүргые һолихо ябадалай таарамжагүй байһан тулада элдэб кампани үнгэргэхыень түлөөлэгшэдые хойно хойноһоонь субуулха дурагүйшье һаа, октябриин долоондо, колхоз бүхэндэ онсо харюусалгата түлөөлэгшые, хажуудань ажал хэлсэхэ арбаад-арбаад аймагай албахаагшадайгаар эльгээхэ баатай болоо һэн...

—Дайнай үе. Энээн тухайда хүн бүхэндэ ойлгуулха ёһотойбди,—гэжэ Дылык Доржиевич эрид шангаар түлөөлэгшэдтэ захяа һэн.— Зүгөөр дайнай үе гээд, дайгаар халхабша гээд, ажалаа урагшань ябуулхагүй колхозой хүтэлбэрилэгшэдые коммунист гэжэ нэрлэхэгүйбди. «Дайн» гэһэн үгэ бидэниие арба дахин хүсэеэ ехэдхэхые баалана. Ажалда гарахагүй нэгэшье хүн байха ёһогүй. Комбайн, жаткын хажуугаар сээрпээр хадаха хэрэгтэй. Моринай дутаха. Жаткада хамаагүй сарнуудые хүллөөд туршаха. Нэгэшье морин ондоо ажалда ябаха ёһогүй. Бүхы моридоо — жаткануудта. МТС-эй нүүдэл мастерскойдо сүүдхын хорин дүрбэн часай расписани зохёохо...

Дылык Доржиевич, далитай юумэ шэнги, үдэр һүни илгадгүй аймагайнгаа колхозуудаар шурыоулна.

Тэрэнэй һамганиинь оодохон шара үһэтэй, ута һорьмоһондо хүреэлэгдэһэн хуба мэтэ сэбэр нюдэтэй, халта шантад гэһэн аад, хурса үзүүртэй хамартай, Галина Дмитриевна—Дылык Доржиевичын командировкоһоо ерэхэ бүридэнь угтан таалаад:

—Дылык, яатараа туража байнабиб гэжэ мэдэнэ гүш?—гэжэ һураад, нюур шарайень адаглажа, эльгыень даража үзөөд,—үбдэнэ гү?—гэгшэ һэн.

—Үгы!—Дылык Доржиевич нэгэл харюутай һэн.

—Эльгэншни үбдэнэ хэбэртэй.

—Үгы.

—Али гурба, дүрбэншье хоногто больницада хэбтэхэш гү?—Галина Дмитриевна залуухан дүмүү хоолойгоор, жэгтэй энхэргэнээр асуудаг һэн. Тиигээд Дылык Доржиевичын нюдэнэй сагаание адаглан хараад, шарлаагүй байһандань сэдьхэлээ баясажа,—шамда венэ руугаа нэгэ хэды глюкозо хүүлэбэлшни һайн һэн ха. Мүнөө дээрээ больницадамнай глюкозо бии. Иигээд дууһажа болохо...

—Галя, һанаата бү боло.... Таряа хуряалга дүүргээд, шинии мэдэлдэб. Больницада һарашье хэбтэхэдэм болохо.

—Нээрээ гү?

—Нээрээ.

—Ши мэлзэхэгүйш,—гээд Галина Дмитриевна Дылык Доржиевичын богонихон аад, шэрүүбтэр янзын, оёортоо үбһэнэй буурсаг болоһон үһэтэй толгойе эльбэнэ,—үһа халаахаб, үһээ угаахаш. Намар болоо, дулаалжа ябаха хэрэгтэй. Тиихэдэ заал һаа дүрбэн час болоод хооллохо шухала.

Дылык Доржиевич һамганайнгаа өөр тухайдань һанаата болоһондо хэдышье баярлаа һаа, наринхан хоолойгоор:

—Доктор үшөө юу хэлэхэбта?—гээд эльгэ хатажа,—шүдхэр абаг, Галя, гэдэһэн соохи хорхойнуудни садхалан хэбэртэй, гэдэһэмни үлдэнэгүй, энэ дороо айком ошохо ёһотой һэм, хүнүүд хүлеэжэ байна,—гэгшэ һэн..

...Дылык Доржиевич октябриин долоондо Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо тогтохо гэжэ ошоһон аад, оройдоол хоёр хоноод, үглөөнэй долоон часта гэртээ хүрэжэ ерэбэ.

Айкомой газаа машинаһаа буужа байхадаа өөрынгөө орондо баруун тээшэ хэниие ябуулха болооб гэжэ Дылык Доржиевич бодоно. Юрэдөө таатай хүнүүд һанагдабагүй—аймагай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд хуу колхоз дээрэ. Шофёртоо тэрэ хандажа:

—Ильич! Военкомые намда ерэхэ гэгтыл даа,—гэнэ.

Шофёрынь хуушан картуз малгай дороһоо саб сагаан үһэ бултайлгаһан зантагар томо толгойгоо дохижо:

—Гэртэнь ошохом гү?—гэнэ.

—Военкомадтань ошогты. Военкомнай ажалдаа эртэ гарадаг янзатай агша. Хэрбээ военкомадтаа үгы һаань, гэртэнь ошолтогүй— амаржа унтаг. Эндэнэй һүниин хоёр—гурбан час болотор ото ажаллаа,—гэжэ Дылык Доржиевич үбшэн эльгээ барин, духаяа уршылган хэлээд, айкомдоо оробо.

...Дылык Доржиевичын хүнтэй хөөрэлдэжэ байхые дуулаад, приёмно соонь хүлеэжэ һууһан аймагай военком капитан Сукоев элидхэлгүйгөөр орожо ерэнэ. Тэрэнэй хүзүүниинь сагаан бинтээр уяатай: толгойнь урагшаа нэгэ бага голхын татанхай. Зүгөөр тэрэ үбшэн хүнэй хэбэргүй, сэрэгэй ёһоор Дылык Доржиевичые ёһолон мэндэшэлээд, гарыень бариба.

—Хэрэгнай ямар бэ, Иван Цыренович?—гэжэ Дылык Доржиевич аалихан асуугаад, Сукоевой урдаһаа шэртэжэ,—шархатнай ямар бэ? Һамгамни юу муушагаар хэлээ һэм,—гэнэ.

—Бараг. Һанаа зобохо юумэн үгы. Һомондо халта долёолгоһон шархаха юм. Һэ, һэ...

—Тиигээ һаа һайн. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хүрэхэ гэһэн аад. Эгэтэһээ үбдөөд бусабаб... Эльгэм нэгэ бага үбдэнэ,—гээд Балтуев урдаа байһан таряа хуряалгын мэдээнүүдые Сукоевто һарбайба.—Хэрэгнай муу, таряагаа саһанда даруулхамнай... Хэрбээ тиигэбэлнай алтаншье толгойтой адвокат бидэниие аршалхагүй.—Дылык Доржиевичын шарайнь шарлаһан дээрээ бүри шара болоһон хэбэртэй... Нүхэр Сукоев! Баруун тээшэ ябажа ерыт даа, машина байна.

—Болохо, би тэрээн руу бага хэрэгтэйшье хүн һэм.

—Ёһоор! Гүйнаб таниие: тэрэ колхоз хамагай һүүлдэ ябана. Мүнөө суббото, нүгөөдэр үдэшэ бүхы таряаниинь хуряагдаад байха ёһотой. Тэндэ түрүүлэгшэнь халиргайдана.

Энэ даабарине, энэ болзорые Сукоев балай тообогүй: тэрэ дайнай гал соо энээндэ орходоо охор болзортой аад, энээнһээ арба дахин хатуу даалгабаринуудые абадаг һэн. Тиигээшье һаа, Балтуевые һайса шагнаад, гараха дээрээ:

—Түрүүлэгшэнь залуу хүн гү?—гэжэ тэрэ асууба.

—Уулзахадаа мэдэхэт,—гээд Дылык Доржиевич ямар хэмжээнүүдые абахыень Сукоевто хурга даран хэлэжэ үгөөд, тэрэнэй баяраа хэлсэн гарахатайнь хамта, мяханай совхозой директорые телефондо дуудажа, дары сагаа хоёр машина Могзон эльгээжэ, аймагай центрын албахаагшадта карточкаар табиха хилээмэнэй талха асархыень тон хатуугаар уялгалба.

Коммунистическэ байгуулалта бэелүүлхэ, олонациональна социалистическэ гүрэниие улам батадхаха, бүхы советскэ хүнүүдэй ажабайдалай материальна ба культурна хэмжээе таһалгаряагүй дээшэлүүлхэ тон шухала зорилгонуудые мүнөө үедэ Коммунистическэ парти шиидхэжэ байна.

«КПСС-эй табин жэл» гэжэ номһоо.

Уhанай үерhөө хохидоhон Индонезиин хүн зондо Советскэ Союз туhаламжа үзүүлбэ

ДЖАКАРТА, февралиин 23. (ТАСС). Индонезиин хэдэ хэдэн районуудта hаяхан уhанай үер болохо Суматра, Ява, Борнео аралнууд дээрэ ехэ хохидол болоhон тухай урда тээнь мэдээсэгдэhэн байна.

СССР-hээ Индонезидэ байдаг онсо ба бүрин эрхэтэ посол Д. А. Жуков премьер-министр Али Састроамиджойодо мүнөөдэр орожо оронойэлдэб районуудта уhанай үер болоhонгой дашарамдуулан Индонезиин республикада Советскэ Союзай правительствын зүгhөө шаналал мэдүүлээ.

Уhанай үерhөө хохидогшодто туhаламжа үзүүлхэ фондо оруулхын тулада СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй ба Улаан Хахад hарын общественнуудай союзай гүйсэдхэхэ комитет 40 мянган индонезийскэ рупий үгэхэ болоо. Энэ мүнгэн индонезийскэ гүрэнэй банкда эльгээгдэхэ байна гэжэ посол мэдээсэ.

Уhанай үерhөө хохидогшодто туhаламжа үзүүлhэнэйнь түлөө Советскэ Союзай арадта ба правительстводо Индонезиин арадай ба правительствын зүгhөө премьер-министр Састроамиджойо гүнзэгы ехэ баясхалан хүргөө.

Чехословацко-голландска худалдаа наймаанай хэлсээн

ПРАГА, февралиин 23. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Чехословацка республикын ба Голландиин хоорондо худалдаа наймаанай шэнэ договор үсэглэлдэр Прагада баталагдаа.

Энэ договорой ёhоор хоёр оронойхоорондохи эд бараанай эрьсэ 25 гаран процентээр ехэ болохо байна.

Голланди хадаа хүдөө ажахын продуктнуудые, химическэ болон текстильнэ промышленностьда хэрэгтэй болохо түүхэй эд ба бусад товарнуудые Чехословакида худалдаха байна. Чехословаки хадаа прокат, автомобильнуудые, мотоциклнуудые, станогуудые, бүд, хюрөөдэhэн модо, саарhа шэлэй ба керамическа промышленностиин продукциие болон бусадые Голландида худалдаха болоо.

КПГ-эй партийна эдэбхитэдэй Эссендэ болоhон заседани дээрэ Жак Дюкло үгэ хэлээ

БЕРЛИН, февралиин 23. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, КПГ-эй эссенскэ партийна эдэбхитэдэй заседани февралиин 18-да болоо. Тэрээн дээрэ французска коммунистическэ партиин ЦК-гэй секретарь Жак Дюкло үгэ хэлээ. Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталалгада эсэргүүсэн хамтаараа тэмсэхыень немецкэ ба французска хүдэлмэришэдые тэрэ уряалаа.

Эб найрамдалые аршалан хамгаалха хэрэгтэ хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэмэл ябуулгануудай шиидхэхы удхашанартай байhые тэмдэглэхэ зуураа, Дюкло ингэжэ хэлээ: «Хэрбээ хоёр арадай өөhэдынгөө хүсые нэгэдүүлэн эб найрамдалай түлөө тэмсээ hаань, французска ба немецкэ арадуудта эсэргүү ямар нэгэн ябуулга американска империалистнууд хэжэ шадахагүй».

Английска промышленнигуудай делегациин хүтэлбэрилэгшын Пекиндэ хэhэн мэдүүлгэ

ПЕКИН, февралиин 23. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, английска худалдаа наймаанай делегаци үсэгэлдэр Пекинhээ мордоо. Бусахынгаа урда тэрэ делегациин хүтэлбэрилэгшэ хэблэлдэ толилхын тулада мэдүүлгэ хэhэн байна. Тэрээн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ. Хэлсээнүүдые хэлгын үедэ хамта дээрээ 1 миллион фунт стерлингын эд бараа андалдан абалсаха тухай 130 гаран хэлсээн баталагдаа. Тэрэнhээ гадна, худалдаа наймаанай үшөө хэдэн хэлсээнүүд hаяар баталагдаха байна.

Хитадай Арадай Республика хадаа газетнэ саарhа, фанер, мяханай консервэ, фрукт, нүүрhэ, ангай арhа, тэмээнэй ноохо болон бусад товарнуудые Англида худалдаха болоо. Тиихэдэ, английска фирмэнүүд пассажирска вагонуудые, химикали, ноохо, медикамент, хирургическа болон бусад зэр зэмсэгүүдые Хитадта худалдаха юм.

Пекиндэ болоhон худалдаа наймаанай хэлсээнүүд хани ёhоной оршон байдалда үнгэрөө гэжэ мэдүүлгэ соо онсо тэмдэглэгдэнэ.

Английска түмэрзамшад Майн нэгэнээр дашарамдуулан өөрынгөө делегациие Хитадта эльгээхэ гэжэ шиидхээ

ЛОНДОН, февралиин 23. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Тред-Юнионуудай британска конгрессэй бүрүүшаадаг байбашье, Англиин түмэрзамшадай национальна профсоюз Майн нэгэнээр дашарамдуулан өөрынгөө делегациие Хитадай Арадай Республикада эльгээхэ гэhэн шиидхэбэри үсэгэлдэр гаргаа.

Францидахи правительственна кризис

Национальна суглаанай заседани дээрэ Эдгар Фор үгэ хэлэбэ

ПАРИЖ, февралиин 23. (ТАСС). Министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшын тушаалда кандидат радикал-социалист Эдгар Фор мүнөөдэр Национальна суглаан дээрэ өөрынгөө байгуулжа байhан правительствын программые найруулан хэлэhэн ба министрнүүдэй список тухай мэдээсэhэн байна. Баруунай үзэл баримталдаг хэдэ хэдэн бүлэгүүдэй түлөөлэгшэдhөө—МРП партиин («Национально-революционно хүдэлөөн») гэшүүдhээ, «Социальна республиканецуудhаа» (урдын деголлевскэ бүлэгэй гэшүүд), радикал-социалистнуудhаа, ЮДСР-эй («Эсэргүүсэлгын демократическа ба социалистическэ союз» гэдэгэй) гэшүүдhээ болон бусадhаа правительство байгуулагдахаар хараалагдаhан байна.

Өөрынгөө программые найруулан хэлэхэ зуураа, Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталалгые түргэнөөр түйлаха хүсэлэнтэйб гэжэ Эдгар Фор мэдүүлээ. «Правительство хадаа эсэслэн баталалгын урдын гуримые саашадаа баримталан парижска хэлсээнүүдые богонихон болзор соо эсэслэн баталуулха гэhэн хүсэлэнтэй» гэжэ тэрэ хэлээ. Саар тухай Франциин ба Баруун Германиин хоорондо 1954 оной октябриин 23-да баталагдаhан хэлсээе бэелүүлжэ орохо хүсэлэнтэй байhан тухайгаа Эдгар Фор мүн лэ мэдүүлээ. Теэд энэ хэлсээндэ Баруун Германи дотор ехээр дурагүйтэлгэ гарадаг байhаниинь мэдээжэ юм.

Дотоодын политикын талаар Форын программа дотор элдэб найдуулганууд ехэ олон. Иимэ найдуулганууд урда тээхи правительствонуудай деклараци дотор мүн лэ олон байдаг hэн. Жэшээлхэдэ, тус программа дотор «ажабайдалай хэмжээе дээшэлүүлхэ», «гэр байрын барилга үргэдхэхэ», «налогой системые дахин хаража үзэхэ», «юумын үнэ сэн химдаруулха» гэхэ мэтын найдуулганууд үгтэhэн байна.

Колониальна асуудалнууд тушаа хэлэхэ зуураа, Хойто Африкын оронуудта реформо хэхэ тухай хэлсээнүүдые үргэлжэлүүлхэбди гэжэ Фор найдуулаа. Гэбэшье, «элдэб эрид манифестацинуудай» тэдэ хэгдээ hаань, тэдэниие хатуу шангаар дарахабди гэжэ тэрэ занаhан байна.

Хэлсээнүүдые хэжэ эб найрамдалые хангаха ябадал түйлаха хүсэлэнтэй байhан тухайгаа Фор үгынгөө түгэсхэлдэ хэлээ.

Гэбэшье, парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталуулжа, «хүсэ баримталгын» американска политикые үнэн сэхээр үргэлжэлүүлхэ байhан тухайгаа тэрэ элишэлэн хэлэhэн байна.

Тиимэhээ программа дээрэhээнь хаража үзэхэдэ, хэрбээ эрхэ түлөөлэлгынь баталагдаад байгаа hаа, французска шэнэ правительствые толгойлогшо Баруун Германиие зэбсэглэхэ, яаралтайгаар зэбсэглэлгэ хэхэ, демократическа лагериин оронуудта эсэргүүгээр шэглүүлэгдэhэн сэрэгэй блогуудта Франциие хабаадуулалсаха урдын политикые үргэлжэлүүлхэ хүсэлэнтэй байна.

Эдгар Форой хэлэhэнэй hүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилээ.

Египетско-турецкэ худалдаа наймаанай хэлсээнүүд тушаа

КАИР, февралиин 23. (ТАСС). «Ат-Тахрир» гэжэ журналай мэдээсэhэнэй ёhоор, «Египет хадаа Турцитай байгуулагдаhан худалдаа наймаанай харилсаануудаа шэнээр хаража үзэхэ хүсэлэнтэй байна. Тусхайлбал, Турцитай баталагдаhан худалдаа наймаанай хэлсээн дахин hэргээгдэхэгүй байна».

Турцитай худалдаа наймаанай харилсаануудые хүгжөөлгэ «Египедтэ таатай бэшэ» гэжэ египетскэ гадаадын хэрэгүүдэй министерствынхидэй тоолодог тухай журнал бэшэнэ.

Урда Корейн хүн зониие лисынмановецууд тонон дээрмэдэнэ

ПХЕНЬЯН, февралиин 23. (ТАСС). Урдакорейскэ мэдээнүүдые үндэhэ болгон Корейн Центральна телеграфна агентство ингэжэ мэдээсэнэ. Урда Корейн олониитэ арад зониие убайгүйгөөр тонон дээрмэдэхэ политикые лисынмановска бүлэгүүд ябуулhаар.

Тоньян Тхонсин гэжэ сеульска агентствын мэдээсэлнүүд дээрэhээ хаража үзэхэдэ, лисынмановецууд хадаа мүнөө үедэ таряашадай ороохо таряа хүсөөр буляан абана, энээндэ эсэргүүсэгшэдые хэрзэгы шэрүүнээр хэhээнэ. Таряашадай олон мянган гэр бүлэнэр эдеэ хоолойнгоо hүүлшын запасуудые буляагдаад, үгырхэ үлэсэхэ түйлда хүрэжэ байна.

Лисынмановска дээгүүр тушаалтай чиновнигууд өөhэдөө баяжахын тулада ороохо таряа хилын саана гаргажа худалдана.

Ороёо эмээллэhэн аргамагаа
Ойдо гараhаар унинай.

Ойдо ехээр барижархёод,
Амаран hуухада урматай.

Ф. Сорокиной фото-этюд

ГОРОДОК ГОРОДТО

БАРИЛГАШАДАЙ УРЯА

Городской барилгын участокта түргэнөөр баридаг комплексно бригада 12 модоно дархануулhаа эмхидхэгдэбэ. Бригадые мэргэжэлтэй дархан П. П. Сумароков хүтэлбэрилнэ. Мүнөө энэ бригада 12 байратай гэр барижа байна. Тиин ажалаа hайнаар эмхидхэhэнэй ба мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлhэнэй ашаар дархашуул даалгабаряа хододоо 160—170 процент дүүргэнэ.

Нүхэр Сумароковой бригада мүрысөөндэ оролсоод, энэ гэрэйнгээ барилгые болзорhоонь хоёр hара урид дүүргэхээр шиидэнхэй.

Бригадын эрхим дархашуул Шестаков, Яковлев, Шавернев, Кузьменко гэгшэд илангаяа hайнаар, хүдэлмэрилнэ.

ЛЕКЦИ ЭЛИДХЭЛНҮҮД УНШАГДАНА

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын городской таhаг hүүлэй үедэ хүдэлмэрөө нилээд hайжаруулаа. Мүнөө hунгалтануудтухай политическэ, научна, техническэ, культурно-гэгээрэлэй, медицинскэ ба бусад темэнүүдээр лекцинүүд уншагдана.

Обществын гэшүүд Сидорын, Будрина, Чернышева, Белая, Седушков болон бусад эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ обществын гэшүүд хамта дээрээ 292 элидхэл уншаhан байгаа hаа, энэ жэлэй гансахан январь соо 40 гаран лекци, элидхэлнүүдые уншаа.

ТҮРЭЛХИДЭЙ КОНФЕРЕНЦИ

7-дохи дунда hургуулиин дирекци ба багшанарай коллектив түрэлхитэдэй дунда ябуулха хүдэлмэрөө нилээд hайжаруулаа. Hуралсалай жэлэй эхилхэhээ хойшо hургуулиин класс бүхэндэ түрэлхидэй суглаан үнгэргэгдэжэ, hурагшадай успеваемостиие дээшэлүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэhэн байна.

Hаяхан hургуулиин дирекци 250 хүнэй хабаадалгатайгаар түрэлхидэй конференци үнгэргөө. Конференци дээрэ hургуулиин директор Е. Г. Зуев «Хүүгэдые коммунистическээр хүмүүжүүлгэдэ hургуулиин ба бүлын зорилгонууд» гэhэн элидхэл хээ.

Элидхэл тушаа түрэлхид үгэ хэлэжэ, олон hайн hанамжануудые оруулhан байна.

РЕСПУБЛИКАНСКА ШЭНЭ РЕКОРД ТУЙЛАБА

Доодо Холтосон гэжэ хүдэлмэришэдэй тосхоной клубта хүндые үргэлгөөр городой түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдөө.

Мүрысөөндэ хабаадалсаhан инженер И. П. Важдаев дунда бэетэй спортсменүүдэй дундаhаа шалгаран гаража, республиканска шэнэ рекорд түйлаба. Энэ нүхэр гурба удаа хүндые үргэхэдөө хамта дээрээ 357,5 килограмм үргэhэн байна. Хүнгэншэг бэетэйшүүлэй дундаhаа В. Минченко, хүнгэн бэетэйшүүлhээ Ф. Меренков гэгшэд түрүү hууринуудые эзэлээ.

Мүрысөөндэ түрүү hууринуудые эзэлhэн спортсменүүдтэ физкультура ба спортын городской комитедэй Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаа.

Н. Бадмаев.

Хонишодой культурна базада

Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой малай фермэнүүдтэ культбазанууд болон улаан булангууд нээгдээд, хүдэлмэрилжэ байна. Мүн колхозой центрhээ 6 километр газарта оршодог Балта гэжэ hууринда hаяхан улаан булан нээгдээ. Энэ булан 2 отарын [illegible] хангаха юм.

Мүнөө эндэхи агитаторнууд hунгагшадай дунда агитационно-сурталшалгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Hүүлэй үедэ «Наука шажан хүнэй бии болоhон тухай», «Уласхоорондын байдал» гэhэн темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн байна.

Б. Цырен[illegible]

Санашад-агитаторнууд

ВЛКСМ-эй Заиграйн айком, физкультура ба спортын таhагай үүсхэлээр РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ ба нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтада зорюулагдаhан хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхын тулада санашад хүдөө нютагта гараhан байна. Энээндэ колхозуудай, аймагай предприятинуудай, hургуулинуудай санашад хабаадалсаа.

Тэдэнэр тосхонуудаар, малай гүүртэнүүдээр, модо бэлэдхэлэй участогуудаар ябажа, hунгалтын тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн, депутадуудта кандидадуудтай hунгагшадые танилсуулhан байна.

Ст. Тюлюкин

Сэлэнгын МТС-эй тобшо hонинууд

Олон мэргэжэл шудалхын түлөө. МТС-эй дирекци механизаторнуудай мэргэжэлээ дээшэлүүлхын ба хоёрдохи мэргэжэл шудалхын тула шофёрнуудай курса эмхидхэбэ. Курсада 35 хүн hуралсажа байна. Тэдэнэр III классай шофёрнууд болохо гараха юм.

Агитаторнуудай семинар. Партийна эхин организаци агитаторнуудай семинар үнгэргэбэ. Эндэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүд, Н. С. Хрущевэй элидхэл шудалагдаа.

Hунгалтын Дүрим тухай лекци. МТС-эй газар эсхэмжэлэгшэ нүхэр Бальчуков «Советскэ hунгуулиин системэ—эгээн демократическа системэ» гэhэн лекци уншаба. Лекциие hунгагшад ехэтэ hонирхожо шагнаа.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

ОРДЕНТО ЗАВОДОЙ АГИТАТОРНУУД

Заводой гудогууд намдуу аажамаар сууряатан дуулдана. Нэгэдэхи халаан дүүрэбэ. Хэдэн олон зуугаад хүнүүд үйлсэдэ гаража, гэр гэртээ тараа онолно....

Үдэшын боро хараан болохотой сасуу электрын гэрэл яларна. Үйлсэнүүд үдэрhөө өөрэгүй hаруул болоно.

...Ленинэй ордента Улан-Удын паровозо-вагонно заводой парткомой библиотекын байдаг мантан томо дабхар, шулуун байшан. Тэрэнэй үргэн ехэ үүдэн дээрэ «hунгуулиин № 51 ба № 52 участогуудай агитпункт», — гээд тодохон үзэгүүдээр аржытар бэшэгдэнхэй.

Энэ байшанда үдэр бүри хэдэн зуугаад hунгагшад суглардаг. Агитпунктнуудынь дотороо үзэмжэтэй зохидоор түхеэрэгдэнхэй. Зөөлэн мебель, ковёрнууд, сэсэгүүд, элдэб зурагууд—эдэ бүгэдэ агитпунктнуудай үүжам залнуудые гоё hайхан түхэлтэй болгоно. Радиоприёмнигууд тодхогдонхой. Ханануудтань КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүдэй портредүүд, уряа лозунгнууд болон плакадууд харагдана. Оролдосотой hайнаар суглуулагдаhан hунгуулиин литература витринэ дээрэ табигдаанхай. Сэмбээр хушагданхай столнууд дээрэ шэнэ газетэнүүд, элдэб янзын брошюранууд ба номууд табяатай. Агитпунктнуудые даагша нүхэд Добрынин, Бобылев гэгшэд агитаторнуудтайгаа хамта оригиналтайгаар хүдэлжэ, тус агитпунктнуудые hунгагшадай дунда ябуулагдаха шиитэ-политическэ хүдэлмэриин бодото центр болгонхой.

Эдэ агитпунктнууд парткомой ба завкомой библиотекэнүүдтэй нягта барисаатайгаар хүдэлмэрилнэ. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин баталан абаhан тогтоолнуудые эдэ библиотекэнүүд эдэбхитэйгээр тайлбарилна. Библиотекын хүдэлмэрилэгшэд, эдэбхитэд, агитаторнууд эдэ шухала шиидхэбэринүүд тухай, табадахи табанжэлэй түсэбэй амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байhан тухай hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Библиотекын уншалгын залнууд дотор амгалан байгуулалтын асари ехэ түсэбтэ зорюулагдаhан, мүн манай республикын ажахын хүгжэлтые харуулhан стенднүүд hайнаар түхеэрэгдэнхэй. Агитаторта туhаламжа үгэхын тулада политическэ, илангаяа hунгуулиин асуудалнуудта зорюулагдаhан номуудай выставкэ эмхидхэнхэй.

Парткомой библиотекые даагша Александра Трофимовна Бобылева ингэжэ хөөрэнэ:

—Hунгуулиин кампаниин эхилхэhээ хойшо уншагшадаймнай тоо олошороо. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй болон СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүдые, уласхоорондын ба манай орон доторой байдал тушаа асуудалнуудые hунгагшад угаа ехээр hонирхоно.

Мүнөө Ленинэй ордента паровозо-вагонно заводто 10 агитпункт, 700 гаран агитатор хүдэлмэрилнэ. Заводой олонхи коммунистнууд, хэдэн олон комсомолецууд, эрхим хүдэлмэришэд, интеллигентнүүд шиитэ-политическэ хүдэлмэриие эдэбхитэйгээр ябуулна.

Агитаторнуудай үнэн сэхэ үгэнүүд цех соошье, айлай гэрнүүдээршье, клубууд болон агитпунктнууд доторшье дуулдана. Эндэхи агитаторнууд заводойнгоо ажабайдалhаа hонирхолтой жэшээ баримтануудые хэрэглэн хөөрэлдөөгөө удхатай болгоно.

Коммунист-агитатор Базар Ринчиновые абаад үзэе. Тэрэ хадаа hунгагшадтай хөөрэлдөө үнгэргэхэhөө урид бодомжотой hайнаар бэлэдхэдэг, тодо hонор жэшээ баримтануудые суглуулдаг юм. Тэрэнэй үнгэргэhэн хөөрэлдөөнүүдые hунгагшад ехэ hонирхожо шагнадаг.

Советскэ Конституци тухай hаяхан үнгэргэhэн хөөрэлдөөндөө, жэшээлбэл, иимэ баримтануудые хэрэглэhэн байна.

—Оршон тойрон харагты,—гээд агитатор хөөрөөгөө эхилнэ. Мүнөө заводоймнай байгша талмай дээрэ hаяхан лэ нарhан тужа hалхинда шууяжа, барилгын модо шулуу обоолоотой, хонхо ёнхо нүхэнүүд байгша бэлэй. Тэрэ гэhээр миил хорин жэл үнгэрбэ. Энэ хугасаа соо эндэ асари ехэ завод бодхоогдоо, үргэн ехэ үйлсэнүүд ба проспектнүүдтэй, олон дабхар гэрнүүдтэй, парк ба скверээр болбосон түхэлтэй социалистическэ город ургаа.

Табанжэлнүүдэй туршада эндэ хамта 230740 квадратна метр талмайтай байрын гэрнүүд баригдаа. Hүүлшын хоёр жэлэй туршада заводой ажалшадта хорёод гаран олон дабхар гэрнүүд баригдаа. Эндэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудшье олон юм. Мүнөө социалистическэ городто Культурын ордон, 4 библиотекэ, стационарна 5 киноустановко, нүүдэл кино, табан hургуули, хүүгэдэй 6 сад ба 2 ясли бии. Тэрэшэлэн эндэ поликлиникэ, түргэн туhаламжын станци, больница, бани, парикмахерсканууд, механизированнээр хубсаhа угааха газар ба бусад бии юм. Зохидхон стадион бии. Энэ стадиониие түхеэрэлгэдэ 2 миллион шахуу түхэриг гаргашалагдаhан байгаа.

Саашадань агитатор заводой түрүүнүүд тухай, тэдэнэй үйлэдбэриин амжалтанууд тухай hунгагшадта hонирхолтой зохидоор хөөрэнэ. Заводой суута хүдэлмэришэд: строгальщик Курочкин, токарьнууд Ладыгин, Сосновский, Мурысин, фрезеровщигууд Черношев, Алемасов, ба бусад үдэрэйнгөө нормые 300—500 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

1954 ондо хүдэлмэришэд-рационализаторнууд 1000 гаран дурадхал оруулhан байна. Эдэ дурадхалнуудай 700-иинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Тэрэнэй ашаар заводой коллектив үнгэрэгшэ жэлэйнгээ үйлэдбэриин түсэбые валовой продукци бүтээн гаргалгаар 104,8 процент, товарна продукци гаргалгаар—103,9 процент дүүргээ, хоёр миллион 500 мянган түхэригэй алмалта хээ.

—Hунгалтын үдэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтахын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэгты!—гэжэ хөөрэлдөөнэйнгөө эсэстэ агитатор Базар Ринчинов шагнагшадые уряалба.

Мүн бусадшье агитаторнуудынь ингэжэ эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ. Агитаторнууд нүхэд Островская, Шодохин, Лобачук, Ляшенко ба бусадай удха түгэлдэр хөөрэлдөөнүүдые hунгагшад хододоо hонирхолтойгоор шагнадаг. Агитаторнууд хүдэлмэришэдтэ гансашье hунгуулиин хуули гү, али табадахи табанжэлэй агууехэ түсэбэй али зэргээр дүүргэгдэжэ байhые тайлбарилжа үгэдэг бэшэ, харин hунгалтын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөнэй орон дотор ямараар дэлгэржэ байhан тухай, уласхоорондын байдал тухай, түрүү дүй дүршэл болон хүдөө ажахын хүгжэлтэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэдэг байна. Хөөрэлдөөнэйнгөө эсэстэ агитаторнууд цех, участок болон хүдэлмэришэн бүхэнэй ажал хүдэлмэри тушаа тоготожо хэлэдэг заншалтай.

Р. Гомбоев.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 35-11, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н-00388. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 7[illegible]